

# Vad är antisemitism?

## Det är förbluffande med vilken

högaktning Henrik Bachners pamflett *Återkomsten* blivit bemött, också av seriösa kommentatorer som Jens Christian Bard i DN. När Per Ahlmark i början av 90-talet gav ut en liknande katalog, under den betecknande titeln *Det eviga hatet*, över tjugotals välkända svenska politiker och kulturdebattörer som engagerat sig för rättvisa åt palestinerna och kritiserat Israels ockupationspolitik, var mottagandet överlag negativt. Då påpekades det orimliga i antagandet att så många högt placerade personer som bevisligen ägnade en stor del av sitt liv åt solidaritetsarbete och antirasism skulle vara antisemitiskt anfäktade. Men idag kommenterar varken Bard i DN eller Klein i Expressen eller andra recensenter det faktum att Bachner faktiskt anklagar bl a följande för att ha uttryckt sig eller agerat antisemitiskt: Aftonbladets före chefredaktörer Gunnar Fredriksson och Carl Johan Åberg, tecknaren EWK, den borgerlige diplomaten Ingmar Karlsson, DN-journalisten Åke Ringberg, AB:s utlandskorrespondent Staffan Heimersson, radiodramatikern Britt Edwall, Jan Guillou som bl a nyligen korades till Sveriges näst bästa journalist under 1900-talet, Moderna Tiders f d chefredaktör Göran Rosenberg, TT-journalisten Staffan Hjertén, författarna Bengt Nilsson, Claes Engström, Jan Myrdal, Gunnar Ohrlander, Göran Palm, Peter Weiss, FiB-juristen Erik Göthe, EU-parlamentarikerna Pierre Schori och undertecknad samt f d statsminister Olof Palme.

## Vad är då antisemitiskt enligt Bachner?

Låt mig ge några exempel:

1. Det är antisemitiskt att ifrågasätta det riktiga i att 1948 bilda en judisk stat i Palestina. Varför skulle inte judarna ha

samma rätt till en stat som så många andra, inte minst de koloniserade folk som oftast stöddes av de personer Bachner anklagar för antisemitism? Svaret är enkelt: Den del av Palestina som enligt FN skulle bli en judisk stat hade 1947 enligt den brittiska mandatmyndighetens folkräkning arabisk majoritet! Judisk karaktär kunde den få bara genom folkomflyttning, etnisk resning, vilket ju också genomfördes (numera väl dokumenterat av israeliska historiker som Benny Morris och Ilan Papé). För övrigt förvägras många folk idag en egen stat av det internationella samfundet, t ex kosovoalbaner, tjetjener, basker, tibetaner, och många, många andra. Den afrikanska enhetsorganisationen OAS är generellt motståndare till nya stater i Afrika. Är allt detta utslag av rasism? Givetvis inte. Snarare handlar det om maktpolitik, som jag personligen ofta ogillar. Jag menar att det snarare behövs fler än färre stater och kan förstå att det judiska folket vill ha en stat som trygghetsgaranti. Men det hade onekligen varit enklare om man hade förhandlat sig till ett verkligt folktomt område (som en del sionister faktiskt ville) än att välja ett land där det redan bodde ett folk.

2. Det är, hävdar Bachner, antisemitiskt att jämföra israeliska våldsdåd mot palestinier med nazistiska våldsdåd mot judar. Bl a Pierre Schori och Olof Palme hamnar på de anklagades bänk av det skälet. Det är inte onaturligt att jämföra de våldsdåd som barn och barnbarn till nazismens offer begår med nazisternas mördande. Ändå kan jag förstå den känslomässiga reaktionen när israeliska bombningar av civila palestinier jämförs med SS-truppernas massmord i Östeuropa. Skillnaden är kvantitativt enorm, även om det kan finnas kvalitativa likheter. Jag har själv avhållit mig från sådana jämförelser, men kan inte se att de är antisemitiska.

3. Det är antisemitiskt, enligt Bachner, att påpeka att det finns judiska antisionister, varför kritik av sionismen inte kan vara liktydig med antijudisk rasism. Detta har t ex drabbat Göran Rosenberg, själv av judisk börd. Man ska inte tro att man har alibi mot antisemitism för att man är jude! Självfallet är detta absurt. Förekomsten av judiska och israeliska antisionister som Uri Avnery och Yehoshua Leibowitz m fl visar ju faktiskt att antisionism inte a priori kan vara en form av antisemitism.

4. Det är antisemitiskt, enligt Bachner, att hävda att judehat i dag är ett mindre problem i Sverige än den rasism som drabbar de stora invandrargrupperna, t ex araber. Bl a jag anklagas för detta. Om man nu hävdar att detta är fel och därmed antisemitiskt (vilket inte logiskt följer) borde man väl anföra empiriska fakta? Är judar i Sverige idag de mest förföljda? Visst finns det judar som trakasseras, vilket är illa nog.

**Men de fall av misshandel** och mord av rasistiska skäl som skett under senare år har drabbat helt andra "främlingar". Det är med all sannolikhet så att antisemitism är ett mindre problem än annan rasism. Det kan inte gärna vara antisemitiskt att påpeka det. Snarare borde man ifrågasätta Bachners strävan att upprätta något sorts judiskt monopol på att vara offer för rasism.

5. Det är antisemitiskt, menar Bachner, att påstå att det förekom samarbete mellan sionister och nazister före andra världskriget. Jag är en av dem som påstått detta, vilket upprör Bachner. Han påpekar att jag har en källa, men meddelar inte vilken. Det är synd för min källa är Ludy Davidowics stora arbete om Hitlers *War against the Jews*. Sionister och nazister hade, innan Hitler bestämde sig för att utrota judarna, delvis samma mål,

## "Snarare borde man ifrågasätta Bachners strävan att upprätta något sorts judiskt monopol på att vara offer för rasism..."

nämligen att judarna skulle lämna Europa. Sionisterna ville ha dem till Palestina. Vad är det för konstigt om det förekom en sorts ohelig allians mellan vissa sionister och vissa nazister? För en person med vetenskapliga anspråk borde påståendet föranleda seriös källkontroll och granskning av historiskt material, inte bara ett indignerat avvisande, följt av antisemitismbeskyllning.

**Om Bachner velat studera**, som han påstår att han gör, antisemitismen i Sverige efter 1945, borde han inte då ha granskat de fullblods nazister som avbildades i de fyra stora stockholmstidningarna i slutet av 1999? Men verkliga nazister ingår inte i Bachners granskning. Inte ens efterkrigstidens mest kända Hitler-beundrare, Per Engdahl, nämns i Bachners bok trots att den gör anspråk på att vetenskapligt analysera antisemitismen i Sverige efter 1945. Överhuvudtaget är Bachners innehållsanalys en parodi på vetenskaplighet. Hans citaturval är helt godtyckligt. Av Olof Lagercrantz väljer Bachner enbart ett proisraeliskt uttalande. Men enligt Bachners meningsfrände Jackie Jakubowski (Nerikes Allehanda 27/12-99) var Olof Lagercrantz en av dem som "försvarade Radio Islam". Varför nämns inte det av Bachner, när han hudflänger andra för samma sak? Vissa framställs som mer proisraeliska än de var, andra som antisemiter trots att de inte var eller är det.

I mitt eget fall kommer Bachner t ex dragandes med den gamla vandringslögnen att jag skulle ha stött Ahmed Ramis antisemitiska Radio Islam. Det är visserligen sant att jag i ett tidigt skede kritiserade dem som ville stänga stationen. Jag använde samma yttrandefrihetsargument som DN:s chefredaktör Svante Nycander utnyttjade den 19/4 1981 för att försva-

ra yttrandefrihet för Auschwitzförnekaren Faurisson. Man får förneka fakta i en demokrati, man får påstå att jorden är platt, att flygande tefat landar stup i kvarsten, att Jesus har uppväckt döda och liknande stolligheter. Däremot är det olagligt att bedriva hets mot folkgrupp. När det stod klart att Rami faktiskt använde antisemitiska argument hälsade jag följaktligen offentligt såväl åtalet som domen mot honom välkomna. Detta nämner inte Bachner. Däremot citerar Bachner en mängd israelkritiska inlägg av mig. Utmärkt, jag ångrar inte ett ord av det. Men när han påstår sig ge en korrekt bild av mina ståndpunkter, varför citerar han då inte ur min 25 sidor långa holmgång med antisemitismen i kapitlet "Auschwitz och det europeiska tänkandet" i den hos Bonniers 1993 utgivna *Låt mormor bestämma 2000-talet?* Varför har han, enligt sin egen litteraturlista, inte läst en enda av mina många böcker om Mellanöstern och dess ideologier och religioner? Inte heller andra anklagades böcker har han läst.

**Vad är då syftet med att definiera** pro-palestinska debattörer som kryptoantissemiter? På 50-talet lyckades den ultrareaktionäre senator McCarthy driva upp en liknande lögnkampanj i USA mot förmenta kommunister, särskilt bland intellektuella och filmskådespelare. Per Ahlmark föreslog efter sexdagarskriget på 60-talet att folkpartiet skulle göra Israel till ett liberalt Vietnam. Är det en slump att Bachner nu stämplar Aftonbladsskribenter, socialdemokrater, miljö- och vänsterpartister som anstuckna av antisemitism? Jag uppfattar det som en politisk smutskastningskampanj.

Att Bachners absurda teser inte gynnar Israel är uppenbart. Dagens Israel söker fred med grannarna och normalisering av

det judiska folkets situation. Att använda Förintelsen som påminnelse om att all rasism måste kväsas i sin linda ligger i allas, också Israels, intresse. Men jag har svårt att tro att de flesta israeler och judar har något att vinna på att utpekas som annorlunda, utsatta för "evigt hat" som helt skiljer sig från alla andra former av rasism. Och hur skulle det kunna gynna Sveriges judar att dussintals antisemitiska opinionsbildare utpekas som antisemiter för att de kritiserat Israels ockupationspolitik på samma sätt som de angripit apartheid i Sydafrika eller det franska terrorväldet i Algeriet eller dagens brott mot mänskliga rättigheter i Kina eller Syrien?

**För en tid sedan avslutades** förintelsekonferensen i Stockholm. Den var ett lovligt initiativ. Det finns ju galningar som förnekar att Hitlers industriella massförintelse överhuvudtaget ägt rum. Så visst behöver nya generationer en påminnelse, som ordföranden i Stockholms judiska församling, Lena Posner-Körösi, har påpekat, om att Förintelsen innebar att "bland andra judar, zigenare och homosexuella systematiskt mördades" (Avisen 22/1). Poängen med att påminna om nazisternas judeutrotning är alltså att visa hur vardagsfördomar mot avvikande, inte bara judar, kan trappas upp och urarta i massmord.

Dessvärre tycks Utrikesdepartementet ha förläst sig på Bachner. Hur ska man annars förklara att ingen arabstat återfinns bland 46 inbjudna länder från samtliga världsdelar?

Araber om några borde väl behöva informeras om Hitlers dödsläger om de ska kunna förstå bakgrunden till den judiska kampen för en egen stat? •